

Yeni YOL

yeni_yol@mail.ru

İCTİMAİ QƏZET

იენი იოლი საზოგადოებრივი გაზეთი

qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur

2

QƏZET - SINMAYAN AYNA

3

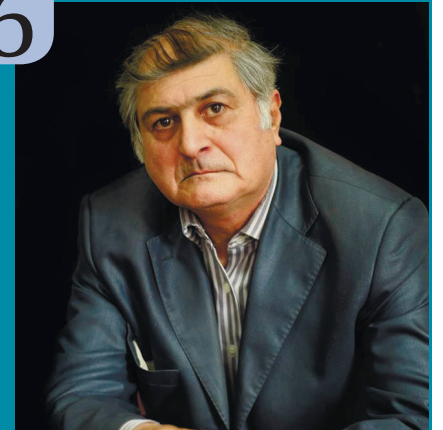
RAMAZAN SƏDƏQƏSİ

5

TARIXİNƏ BİGANƏ

6

FRİDRİX BODENŞTEDTİN
“ŞƏRQDƏ MİN BİR GÜN”
ƏSƏRİ GÜRCÜ DİLİNDƏ

MAMUKA BAXTADZE EKOLOGİYA MƏSƏLƏLƏRİ ÜZRƏ OMBUDSMANI TƏQDİM EDİB

Baş nazir Mamuka Baxtadze Gürcüstanın ekologiya məsələləri üzrə ombudsmanını təqdim edib. Yeni ombudsman institutuna ABŞ vətəndaşı olan David Morrison rəhbərlik edəcək.

Ətraf mühit məsələləri üzrə ombudsman aparatı ekoloji hüquq və maraqları müdafiə etməklə yanaşı aktual ekoloji problemlərin həlli və müvafiq qanunvericiliyə düzəlişlərlə bağlı tövsiyələr hazırlayacaq, ictimai müzakirələrdə iştirak edəcək və maraqlı tərəfləri konsultasiya edəcək.

D.Morrison 2008-ci ildən etibarən Gürcüstanda ətraf mühitlə bağlı layihələrdə iştirak edir. O, 2008-2015-ci illərdə Qafqaz Təbiət Fondunun (CNF) direktoru olub. Bu illər ərzində Gürcüstanın milli parklarında infrastrukturun inkişafı və biomüxtəlifliyin qorunub saxlanması ilə bağlı əhəmiyyətli layihələr həyata keçirilib.

İQTİSADİYYAT NAZİRİNİN 7 MÜAVİNİ OLACAQ

İqtisadiyyat və davamlı inkişaf naziri Natia Turnavanın iki yeni müavini təyin edilib. Davit Tvalabaeişvili energetika məsələləri üzrə çalışacaq, Nikoloz Alavidze isə investisiya hissəsinə cavabdeh olacaq.

Nazir açıqlama verib ki, hər hansı müəssisədən investorlarla əlaqəsi olan hər kəs N.Alavidzenin tabeçiliyində olacaq.

“Bizim məqsədimiz odur ki, investor bir müəssisədən digərinə getməli və bunun

üçün zaman itirməli olmasın. Biz istəyirik ki, investorun istəkləri olduqca tez bir zamanda konkret layihəyə çevrilsin. Nika Alavidze özəl sektordan gəlir. O, təcrübəli bankirdi və müxtəlif aparıcı banklarda mənecer vəzifəsində çalışmaq təcrübəsi var”, - deyə Natia Turnava bildirib.

Onun sözlərinə görə, energetika sahəsinə Davit Tvalabaeişvili rəhbərlik edəcək. O, indiyə kimi Dövlət Elektrosisteminə rəhbərlik edib, həmçinin neft və qaz korporasiyasının baş direktoru olub.

“Onun əsas tapşırığı energetika sahəsində başlanılan reformaları sürətləndirməkdir”, - N.Turnava deyib.

Nazir həmçinin bildirib ki, onun başqa müavirləri öz vəzifələrində qalacaqlar. Qeyd edək ki, iqtisadiyyat və davamlı inkişaf nazirinin 7 müavini olacaq.

PARLAMENT SƏDRİ VƏ DÖVLƏT NAZİRİ MÜSƏLMANLARI TƏBRİK EDİB

Gürcüstan parlamentinin sədri İrakli Kobaxidze ölkə müsəlmanlarını Ramazan ayının başlaması münasibətilə təbrik edib. Spiker müsəlmanları Gürcüstanın ayrılmaz hissəsi adlandıraraq onların ölkənin inkişafında mühüm rol oynadıklarını vurğulayıb: “Müsəlman soydaşlarımızı müqəddəs Ramazan ayının başlaması münasibətilə təbrik edirəm. Bizi ümumi vətən, tarix, sevinc və məqsədlərimiz birləşdirir. Siz bizim ölkənin əhəmiyyətli və ayrılmaz hissəsiniz və Gürcüstanın inkişafında xüsusi rol oynayırırsınız.

İnanıram ki, biz birgə Gürcüstanın gücləndirilməsini və ölkəmizə layiqli gələcək qurmağı bacaracağıq.

Gürcüstan parlamentinin adından Ramazanın başlamasını təbrik edirəm. Sizə sülh, firavanlıq və

uzun ömür arzulayıram.”

Gürcüstanın barışıq və vətəndaş bərabərliyi məsələləri üzrə dövlət naziri Ketevan Tsixelashvili də Ramazan ayı münasibətilə müsəlman vətəndaşlara təbrik ünvanlayıb.

O, müsəlmanlara xoşbəxtlik və səadət arzu edib. Dövlət naziri bildirib ki, Gürcüstan multietnik ölkədir və bu da ölkəni daha zəngin və müxtəlif edir.

Qeyd edək ki, Gürcüstan əhalisinin təqribən 11%-ni müsəlmanlar təşkil edir.

GÜRCÜSTAN PATRIARXLIĞI: KEŞİKÇİ DAĞI İLƏ BAĞLI VƏZİYYƏT SABİTLƏŞİB

“Danışıqlar nəticəsində Keşikçi Dağı Məbəd-Kompleksi ilə bağlı vəziyyət sabitləşib”. Bu barədə Gürcüstan Patriarxlığının yaydığı məlumatda bildirilib.

Məlumatda qeyd olunub ki, Çiçxitura məbədi açılıb və ziyarətçilər abidəni maneəsiz ziyarət edə bilirlər: “Ümid edirik ki, sərhədin demarkasiya prosesi sülh şəraitində keçəcək, Gürcüstan və

Azərbaycan dövlətləri arasında dostluq daha da möhkəmlənəcək”.

QƏZET – SINMAYAN AYNA

Azər MUSAOĞLU

azermusaoghlu@gmail.com

Azərbaycan dilində nəşr edilən ilk qəzetimiz “Əkinçi” ilə mətbuatımızın bünövrəsini qoyan Həsən bəy Zərdabi deyirdi: “Qəzet camaat üçündür, camaat qəzet üçün deyildir”. Həsən bəy Zərdabi onu da deyirdi ki, “Hər vilayətin qəzetəsi gerek ol vilayətin aynəsi olsun”.

Bəli, biz də sələfimiz bu fikirlərinə xilaf çıxmayan xələflərdən olaraq qəzetimizi həm camaat üçün etməyə çalışırıq, həm də vilayətimizə ayna etməyə. Və çalışırıq ki, ölkədə baş verənləri vilayətimizin yaxınından tutmuş ucqarına qədər camaatımıza çatdıraq, həm də aynamız ləkəli, tozlu olmasın – nə var, necə var eləcə də əks etdirsin.

Qəzetin, jurnalın, kitabın əhəmiyyətindən çox yazılıb, çox danışılıb. Ağıl kəsən adama bunu təkrar tirajlamağın yeri yoxdur, ağıl kəsməyən – ağıl kütləşmişlər isə onsuz da qəzet, jurnal, kitab oxumur. Yəni sözü qanana da (indiki halda, sözü oxuyana yaz). Bir də ki, qanana da can qurban, qanmayana da, dad yarımçıq əlindən.

Qəzet çap etdirməkdə məqsədimizin nədən ibarət olduğunu siz oxucuların diqqətinə dəfələrlə çatdırmışıq. İstəyimiz maarifçilikdən başqa bir zad deyil. Ölkədə hər sahədə baş verən yenilikləri dövlət dilini bilməyən əhalimizə çatdırmaq istəyirik və bunda da heç bir kommersiya marağımız yoxdur (Onsuz da azərbaycanlılar qəzetə pul vermirlər, halbuki qəzet satılmalı, daha doğrusu alınmalı və öz vəsaiti ilə öz varlığını davam etdirməlidir). Mövzudan kənara çıxmaq istəmirəm. Sözümlərin mustafasına təəssüflə keçirəm.

Deməli, məktəblərimizdən birinin ayaqlarına apardığımız pulsuz qəzetimizdən imtina etməsi, rədd etməsi xəbəri məni sarsıtdı. Təsəvvür edin, məktəb, müəllimlər qəzeti istəmirlərsə, qəzetdən, qəzet oxumaqdan imtina edir, rədd edirlərsə, müəllim olmayanlardan nə gözləməliyik. Səbəb olaraq isə, istedadlı, savadlı gənclərimizdən olan Elcan Hacıllının “Yeni YOL”un 86-cı sayında dərc edilmiş **“Müəllimlərin məmnuniyyətsizlik sindromu”** yazısını göstəriblər. Guya yazı müəllimləri təhqir edir. Yazını oxuyan bilir ki, təhqirdən heç bir söz ola bilməz. Tənqidlə təhqiri səhv salanların, aynada özünü görənlərin günahı isə öz boyunlarına. Əgər mən deyirəmsə dünyada yaxşı və pis insanlar var və kiminsə buna acığı tutursa, onu pislər kateqoriyasına mən yox, özü aid edir deməkdir.

Əsl təhqir isə mətbuatımıza, söz azadlığına edildi. Gürcüstan Konstitusiyasının 24-cü maddəsində yazılır: “1. Hər bir insanın azad şəkildə məlumat almaq və yaymaq, öz fikrini şifahi, yazılı şəkildə və ya digər vasitələrlə yaymaq hüququ var. 2. Kütləvi informasiya vasitələri azaddır. Sensura yolverilməzdir. 3. Dövlətin və ya ayrıca şəxslərin kütləvi informasiyanın və ya onun yayılması vasitələrinin monopoliya etmək hüququ yoxdur.”

Biz zorla kiməsə qəzet vermirik, zorla qəzet oxutdurmuruq. Təəssüf ki, tirajımız mindir və sevindirici haldır ki, oxumaq istəyənlərin hamısına qəzet çatdırılır. Oxucu qəzetin varlığıdır, mövcudluğudur və oxucularımız sağ olsunlar. 10-15 nəfərin qəzetdən imtina etməsi elə də böyük itki deyil. Sadəcə olaraq təəssüf hissi doğuran odur ki, məhz müəllimlər qəzeti istəmədilər. Qəzetlə mübarizəyə girən müəllimlər oldu.

Niyə axı? Deyirsiniz indi oturaq gecə-gündüz tərif yazaq, mədhiyyə qoşaq? Nəyi tərifləyək, tərifləməsi nə var axı? Müəllimlərin Sovet metodikası ilə dərs keçmələrini, haqsızlıqlara susmalarını, seçki proseslərində “aktiv” iştiraklarını?.. (Əlbəttə, istisnalar var, bunlar hamıya aid deyil). Ölkədə baş verən son olaylarda səsiniz niyə çıxmadı? Azərbaycanlıları hansısa bir siyasətçinin TƏHQİR etməsinə niyə susdunuz? Niyə mövqeyinizi bildirmədiniz? Gücünüz AZƏRBAYCAN dilində ayda iki dəfə çıxan səkkiz səhifəlik qəzetəmi çatdı?

Əgər deməyə sözlünüz varsa, yazın, göndərin çap edək. Qəzetimizin (qəzetinizin) səhifələrində istənilən sağlam yazıya, polemikaya, tənqiddə, lap SAĞLAM tərifə də yer var. Daha qəzetə daş atmaq nəyə lazımdır. Axı qəzet sınaq deyil, kağızdandır, şüşədən yox.

Yazını böyük Sabirin bəndləri ilə bitirirəm, hörmətli oxucu. Necə də aktualdır...

Bənzəmərik dünyada hər millətə,
Biz dözərik ölkədə hər zillətə,
Nuru boğub, yol açıyıq zülmətə.
Mindiyimiz kor yabıdan düşmərik,
Yadlara qul, doğmalara düşmərik.

Yad desə biz meydan açıb oynarıq,
Əl-qol aç a qardaşımız, qoymarıq,
“Ye!” desələr yurdu yeyib, doymarıq.
Mindiyimiz kor yabıdan düşmərik,
Yadlara qul, doğmalara düşmərik.

PATRIARX II İLİA BGMİ-NİN ŞEYXİ VƏ MÜFTİSİ İLƏ KEŞİKÇİ DAĞI MONASTIR KOMPLEKSİ İLƏ BAĞLI MƏSƏLƏNİ MÜZAKİRƏ EDİB

Mayın 9-u Bütün Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin şeyxi Hacı Ramin İgidov və Şərqi Gürcüstan üzrə müfti Hacı Yasin Əliyev Gürcüstan Patriarxlığında Gürcüstanın katalikos-patriarxı II İlia ilə görüşüblər.

Görüşdə Keşikçi Dağı məbəd kompleksinə bağlı yaranmış vəziyyət müzakirə olunub.

Müsəlman din rəhbərləri səmimi qəbula görə patriarxa təşəkkür ediblər. Son zaman yaranmış vəziyyətdən və bəzi siyasi və din adamlarının emosional, kəskin çıxışlarından təəssüfləndiklərini bildiriblər. Çox çətin və olduqca həssas bir vəziyyətin mövcud olduğu bir vaxtda hər kəsi, xüsusi ilə də din xadimlərini ehtiyatlı olmağa dəvət ediblər. Din adamlarının sülh və barış səsəyən çıxış və bəyanatlarla münasibətlərin həllində böyük müsbət rolu olmasını bildiriblər. Bu məsələnin Gürcüstan və Azərbaycan arasındakı dostluq münasibətinə və strateji tərəfdaşlığa uyğun olaraq həll olunacağına ümid etdiklərini qeyd ediblər.

Görüşdə patriarx II İlia Meope İo-

binin hisslərə qapılan kəskin çıxışından təəssüfləndiyini bildirərək, onun çıxışının Patriarxlığın və dövlətin mövqeyini əks etdirmədiyini söyləyib. O, iki dost qonşu dövlətlər arasında mövcud vəziyyətin sülh yolu ilə və ədalətli şəkildə həll olunmasının vacibliyini vurğulayıb. Qafqazın və bütün dünya xalqlarının sülh və barış içərisində yaşamalarının vacibliyini bildirib.

Görüşün sonunda bütün Gürcüstan katalikos patriarxı şeyx və müftiyə görüş üçün təşəkkür edib və onlara fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

YENİ İQTİSADİYYAT VƏ DAVAMLI İNKİŞAF NAZİRİ GÖRƏCƏYİ ƏSAS İŞLƏRİ AÇIQLAYIB

“Mənim əsas prioritetlərim bütün Gürcüstanı həyati əhəmiyyətli infrastrukturla təmin etmək və yerli istehsal və biznesi dəstəkləməkdən ibarətdir”. Bunu Gürcüstanın yeni iqtisadiyyat və davamlı inkişaf naziri Natia Turnava deyib.

Onun sözlərinə görə, son beş ildə ölkədə yeni yolların tikintisi və bərpa, elektrik xətlərinin çəkilməsi və qazlaşdırma ilə bağlı bir sıra işlər həyata keçirilib.

“Gürcüstanın 80 faizi qazlaşdırılıb və bu, ölkənin landşaftını nəzərə alsaq böyük göstəricidir. Bundan başqa ölkənin 88 faizi internet şəbəkəsi ilə təmin olunub. Gürcüstanda baza infrastrukturunu yaxşı təmin olunduğundan ölkə

artıq regional logistik və iqtisadi mərkəzə çevrilib. Lakin buna baxmayaraq bizim bu sahədə daha iddialı planlarımız var”, - deyərək N. Turnava bildirib.

O qeyd edib ki, yerli biznesin müdafiəsi və dəstəklənməsi istiqamətində müəyyən dəyişikliklər həyata keçiriləcək.

4 VƏ DAHA ÇOX UŞAĞI OLANLARA ÇOXUŞAQLI VALİDEYN STATUSU VERİLƏCƏK

Hökumətin qərarına əsasən, Gürcüstanda 4 və ya daha çox uşağı olan vətəndaşlara çoxuşaqlı valideyn statusu verilməlidir. Çoxuşaqlı valideyn statusunu vətəndaşlığı olmayan şəxslər də ala biləcəkdir. Uşaqların yaşına heç bir məhdudiyət tətbiq olunmayacaq və statusun verilməsində övladlığa götürülmüş uşaqlar da nəzərə alınacaq.

Çoxuşaqlı valideyn statusunu həm ana, həm də ata ala biləcəkdir.

Statusun tələblərinə cavab verən şəxslər müvafiq sənədləri Dövlət Xidmətləri Agentliyinin istənilən mərkəzinə təqdim etməlidirlər. Statusun verilməsi barədə qərar müraciətin təqdim olunmasından sonra 30 təqvim günü ərzində qəbul

olunacaq.

Gürcüstanda 2014-cü ildə aparılmış son siyahıyaalmaya əsasən, ölkədə 4 və daha çox uşağı olan 12 369 ailə var.

Dövlət tərəfindən 4 uşaqlı ailələrə elektrik enerjisi xərcləri üçün aylıq 20 lari, hər növbəti uşaq üçün isə hər ay 10 lari məbləğində vəsaitin ödənilməsi nəzərdə tutulub.

FRANSANIN DAXİLİ İŞLƏR NAZİRİ: "GÜRCÜSTAN VƏTƏNDAŞLARININ QANUNSUZ MİQRASIYASI BİZİM ÜÇÜN BAŞAĞRISINA ÇEVİRİLİB"

"Gürcüstan dinamik ölkədir və belə bir ölkədən bu qədər sığınacaq axtaranların gəlməsi olduqca anormal haldır". Bunu Fransanın daxili işlər naziri Kristof Kastaner Tbilisidə həmkarı Giorgi Qaxaria ilə danışıqlardan sonra keçirilən mətbuat konfransında bildirib. "Gürcüstan təhlükəsiz və əmin-amanlıq olan, müharibənin gəlmədiyi bir ölkədir. Gürcülər hər yərə, o cümlədən Fransaya

səyahət edə bilirlər. Lakin onlar El Dorado xülyalarına qapılır, amma Fransada və bir çox ölkələrdə umduqlarını tapa bilmirlər", - fransalı nazir deyib.

O, Gürcüstan kimi ölkənin sığınacaq axtaranlar sayına görə liderlər arasına girməsinin normal olmadığını, himayə axtaranların hamısını qəbul etmək iqtidarında olmayan Fransa hökuməti və əhalisi üçün bütün bunların başağrısına çevrildiyini dilə gətirib.

Bu məsələyə dair ətraflı müzakirələr apardığını söyləyən K.Kastaner Gürcüstan vətəndaşlarının çox vaxt sağlamlıq səbəbləri ilə də Fransaya üz tutduqlarını diqqətə çatdırıb.

MAMUKA BAXTADZE: "GÜRCÜSTAN VƏ AVROPA İTTİFAQI ARASINDA VİZASIZ REJİM DAYANDIRILMAYACAQ"

"Gürcüstan və Avropa İttifaqı ölkələri arasında vizasız rejimin dayandırılacağı barədə danışmaq üçün heç bir əsas yoxdur". Bunu Gürcüstanın baş naziri Mamuka Baxtadze bildirib.

O deyib ki, bu barədə yayılan məlumatlar həqiqətə uyğun deyil: "Biz viza rejiminin liberalizasiyası, Avropa İttifaqı ilə assosiasiya haqqında saziş barədə danışanda, bu, kiminsə şəxsi nailiyyəti deyil. Bu, Gürcüstan dövlətinin nailiyyətidir".

M.Baxtadzenin sözlərinə görə, hər bir Gürcüstan vətəndaşı viza rejiminin liberalizasiyasından istifadə edərkən xüsusi məsuliyyət daşmalıdır: "Bir daha əmin etmək istəyirəm ki, Gürcüstan üçün viza rejiminin liberaliza-

siyasının dayandırılması ilə bağlı söhbətlər üçün qətiyyətlə heç bir əsas yoxdur".

Qeyd edək ki, Gürcüstan və Aİ arasında vizasız rejim 2017-ci ilin martın 28-də qüvvəyə minib. Gürcüstan vətəndaşları vizasız rejimi tez-tez pozduqlarına görə bu rejimin ləğv olunacağı ilə bağlı ara-sıra məlumatlar yayılır.

GÜRCÜSTAN TÜRKİYƏ VƏ RUSİYAYA ELEKTRİK ENERJISİNİN İXRACINA BAŞLAYIB

Gürcüstan may ayından Türkiyə və Rusiyaya elektrik enerjisi ixrac etməyə başlayıb. Bu barədə "Gürcüstanın elektrik enerjisi sisteminin kommersiya operatoru" (ESCO)

məlumat yayıb.

İxracın gündəlik həcmi Türkiyəyə 2,78 mln. kilovatt/saat, Rusiyaya isə 2,61 mln. kilovatt/saat təşkil edir.

Gürcüstanın qonşu ölkələrə elektrik enerjisi ixrac etməsinə başlaması su elektrik stansiyalarında istehsalın artması ilə əlaqədardır.

Bu ilki proqnoza əsasən, Gürcüstandan təxminən 700 mln. kilovatt/saat elektrik enerjisinin ixracı planlaşdırılıb ki, bu da idxaldan 4 dəfə azdır.

"TÜRK AXINI" BORU KƏMƏRİ İLİN SONUNA KİMİ İSTİFADƏYƏ VERİLƏCƏK

Rusiya təbii qazını Türkiyə və Avropaya nəqlini nəzərdə tutan "Türk axını" boru kəməri ("TurkStream") bu ilin sonuna kimi istifadəyə veriləcək.

Bu barədə "TurkStream" şirkətinin sözcüsü Aslı Esen deyib. O bildirib ki, layihə üzrə ən mühüm mərhələlər başa çatıb və işlər qrafik üzrə irəliləyir. İllik 31,5 milyard kubmetr qaz nəql etmə qabiliyyəti və iki paralel boru xəttindən ibarət olan layihənin dəniz sepməndəki bütün işlər tamamlanıb. Hazırda boru kəmərinin möhkəmliyi və təhlükəsizliyi üzrə sınaqlara başlanılıb. "TurkStream" kəmərinin Rusiyadakı quru hissəsinin inşası tamamlanıb və buradakı stansiyaların tikintisində son mərhələ icra edilir.

"Boru kəməri nəzərdə tutulduğu kimi

carı ilin sonuna kimi istifadəyə veriləcək. Layihənin son mərhələsi olan və Kıyıköydə inşası davam etdirilən qəbul terminalında isə işlərin 70 faizdən çoxu tamamlanıb", - deyərək əlavə edib.

Qeyd edək ki, "Gazprom" şirkəti bu il layihəyə 102 milyard rubl ayırıb. Boru kəmərinin Qara dənizdən keçən qoşa xəttinin uzunluğu 930 kilometrdir. Bu xəttin hər biri 15,75 milyard kubmetr təbii qaz daşıyacaq. Rusiyanın Anapa şəhərindən başlayan xətt İstanbulun təxminən 100 kilometr qərbində yerləşən Kıyıköy bölgəsində quruya çıxır. Boru kəmərinin ilk xəttinin Türkiyənin təbii qaza olan hazırkı tələbatının təxminən 35 faizini ödəyəcək. İkinci xətt ilə Rusiya qazının Avropaya nəqli planlaşdırılır.

RAMAZAN SƏDƏQƏSİ

Hacı BƏKİROĞLU

hacibakir@mail.ru

Artıq bir neçə gündür ki, on bir ayın sultanı mübarək Ramazan ayını yaşamaqda və dərk etməkdəyik. Ramazan orucu hicrətin ikinci ilində müsəlmanlara fərz edilmişdir. Həzrəti Peyğəmbər də doqquz il Ramazan orucu tutmuşdur.

Hər bir ilahi dində oruc ibadəti fərz olmuşdur. Bunu uca Allah Qurani-Kərimdə Bəqərə surəsinin 183-184-cü ayələrində "Ey iman gətirənlər! Oruc tutmaq sizdən əvvəlki ümmətlərə fərz edildiyi kimi, sizə də fərz edildi ki, (bunun vasitəsilə) siz pis əməllərdən çəkinəsiniz! (Oruc tutmaq) sayı müəyyən olan günlərdir. (Bu günlərdə) sizdən xəstə və ya səfərdə olanlar tutmadığı günlər qədər başqa günlərdə oruc tutmalıdırlar. Oruc tutmağa taqəti olmayanlar isə (hər günün əvəzində) bir yoxsulu doyuracaq qədər fidyə verməlidirlər. Hər kəs könüllü xeyir iş görərsə (həm oruc tutub, həm də fidyə verərsə), bu, onun üçün daha yaxşı olar. Bilsəniz oruc tutmaq sizin üçün nə qədər xeyirlidir!" deyə buyurmuşdur.

Oruc insanda aqların halını anlama duyğusu yaradaraq başqalarına kömək etmək hissi oyadır. İnsan özü ac olmasa aqların halını anlaması da çətin olar. Bunun üçündür ki, orucun savabının nə olacağı da sadəcə Allaha aid olan bir şeydir.

Bu yazımda orucun insana aşıladığı ən gözəl xüsurlardan biri olan sədəqədən yazmaq istədim.

Uca dinimizin ən fəzilətli ibadətlərindən biri də sədəqə verməkdir. Sədəqənin qarşılığında əldə edilən savab bir on misləndən başlayıb, birə yeddi yüzə qədər, hətta daha da yuxarılara çıxıb bilməkdədir. Bu vəziyyət verilən sədəqənin və ya edilən yaxşılığın yerinə, zamanına və edilən adamın vəziyyətinə görə dəyişməkdədir. Əlbəttə ki, bütün ibadətlərdə olduğu kimi, sədəqədə də təməl şərt niyyətdir. Niyyət nə qədər xalis olsa, əldə ediləcək savab da o qədər çox olar.

Sədəqə Allahın razılığını qazanmaq üçün kasıb və ehtiyac sahiblərinə verilən pul, mal və hər növ yemək və geyim olduğu kimi, bədənə və dillə edilən hər cür davranışın adıdır. Adamın alın təri və halal qazancından verdikləridir. Ən fəzilətli isə gizlicə vermək, verilən adamı təhqir etməmək, göstəriş və riyadan uzaq olmaqdır.

İndiki vaxtda bəzi insanlar etdikləri yardımları zəkatla qarışdırırlar.

ZƏKAT şəxsin mal varlığının şəriət qanunlarına görə qoyulmuş olan nisab miqdarına çatması halında Tövbə surəsinin 60-cı ayəsində sadalanan bu şəxslərə verilməsi şərt olan bir ibadətdir: "Sədəqələr (zəkatlar) Allah tərəfindən müəyyən edilmiş bir fərz olaraq ancaq yoxsullara, (ehtiyacı olan, lakin utandıqından əl açıb dilənməyən) minsklərə, zəkatı yığıb paylayanlara, ürəkləri (müsəlmanlığa) isinişib bağlanmaqda olanlara (iman gətirib hələ kamil mömin olmayanlara), azad ediləcək kölələrə (və ya boynuna kəffarə düşüb verə bilməyənlərə), həmçinin (borcu ödəməyə imkanı olmayan) borclulara, Allah yolunda cihad edənlərə və yolçulara (pulu qurtardığı üçün yolda qalan, vətəninə qayıda bilməyən müsafirlərə) məxsusdur. Allah (hər şeyi) biləndir, hikmət sahibidir!" (Tövbə, 60)

FİTRƏ Ramazan bayramı sədəqəsi, yaradılışın şükri olaraq savab qazanmaq məqsədiylə verilir. Sədəqə Fitir, zəkat kimi malın deyil, başın zəkatıdır. Fitrə də zəkatın verildiyi kəslərə verilə bilər.

SƏDƏQƏ – müsəlmanın Allahın əmrinə uyğun gəlməsində göstərdiyi doğruluğu (sədəqəti) ifadə etdiyi üçün deyilmişdir.

Sədəqə ən geniş mənasiylə, Allahın razılığını qazanmaq üçün edilən yaxşılıq, verilən və xərclənən hər şeydir. Buna ən gözəl nümunə olaraq Peyğəmbərimizin (s.ə.s) bu hədisini göstərə bilərik:

"İçində günəş doğan hər gün insanların hər bir oynadığı üçün özlərinə bir sədəqə lazımdır. Məsələn, iki adamın arasında ədalətlə hökm etməyin bir sədəqədir. Heyvanına minmək istəyən bir kimsəyə kömək edərək heyvana mindirməyin və ya əşyasını heyvana yükləməyin bir sədəqədir. Gözəl söz bir sədəqədir. Namaza gedərkən atdığı hər addım sədəqədir. Gəlib-gedənə çətinlik verən şeyləri yoldan qaldırmağın bir sədəqədir". (Buxari)

Bu yazımı istənilən qədər uzun yazmaq olar. Sadəcə qısa olaraq onu deyərək bilirik ki, Ramazan ayı günahlarımızın bağışlanması və bol savab qazanmamız üçün gözəl bir fürsətdir.

Uca Allahın min aydan daha xeyirli dediyi Qədr gecəsi də elə bu aydadır. Necə də xeyirli olmasın axı? Bir gecə düşünün ki, bu gecədə sözlərin ən gözəli olan Qurani-Kərim nazil olub, o gecə dəyərlilənməzmi?

Odur ki, əzizlərim, gəlin bu ayı bir fürsət bilib orucuyla, təravihiylə, iftar və sahuruyla ömrümüzə bərəkət qataq.

Allah tutulan oruclarımızı və edilən bütün ibadətlərinizi qəbul etsin. Amin!

ABİTURIYENTLƏR İNCƏSƏNƏT VƏ İDMAN TƏDRİS PROQRMLARINDAN NEÇƏ İMTAHAN VERMƏLİDİRLƏR?

Qiymətləndirmə və Milli İmtahanlar Mərkəzinin məlumatına görə, incəsənət və idman tədris proqramları üzrə təhsilini davam etdirmək istəyənlər Vahid Milli İmtahanlara qədər müvafiq müsabiqədən keçməlidirlər.

Abituriyentlər yaradıcılıq və ya

idman turunda iştirak etmək üçün ali təhsil müəssisəsində qeydiyyatdan keçirlər. Müsabiqə haqqında dəqiq məlumat almaq üçün abituriyentlər müvafiq ali təhsil müəssisəsinə müraciət etməlidirlər.

Qeyd olunan yaradıcılıq müsabiqəsindən keçdikdən sonra abituriyentlər imtahan verməlidirlər:

a) Gürcü dili və ədəbiyyatı, ümumi bacarıqlar və xarici dildən 3 vacib imtahan. Əgər təhsil müəssisəsi (proqramla bağlı) 4-cü imtahanı təyin edərsə abituriyentlər həmin imtahanı da verməlidirlər. Ali təhsil müəssisəsi 3 imtahan təyin edib, ancaq

abituriyent dövlət tədris qrantı qazanmaq istəyirsə o, hər hansı seçmə fəndən imtahan verməlidir və müvafiq müsabiqədə iştirak etməlidir.

b) Gürcü dili üzrə hazırlıq tədris proqramında təhsilini davam etdirmək hüququ qazanmaq istəyənlər (bu bənd yalnız Gürcüstan vətəndaşlarına aiddir) ümumi bacarıqlar imtahanını Azərbaycan, erməni, abxaz və ya osetin dilində verməlidirlər.

Xəbərdarlıq! Abituriyent yaradıcılıq və ya idman turundan keçmədiyi halda təhsilini incəsənət və ya idman təhsil proqramı üzrə davam etdirə bilməyəcək.

TƏHSİL KOMİTƏSİNİN SƏDRİ: "PEDAQOQLARIN ƏMƏK HAQQININ ARTIRILMASI İLƏ BAĞLI TƏHSİL NAZİRLİYİNDƏN TƏFƏRRÜATLI LAYİHƏ GÖZLƏYİRƏM"

"Pedaqoqların əmək haqqının artırılması ilə bağlı Təhsil Nazirliyindən təfərrüatlı layihə gözləyirəm". Bu haqda parlamentin təhsil, elm və mədəniyyət komitəsinin sədri Mariam Caşi bildirib.

Onun sözlərinə görə, 500 milyon ləri əlavə resurs var. Bunun çərçivəsində müəllimlər üçün əmək haqqının artırılması imkanı Maliyyə Nazirliyi ilə birgə müzakirə olunacaq.

"Baş nazirin təşəbbüsü bir ay əvvəl qeyd olundu. Təşəbbüs bütün daxili məhsulun 6%-nin təhsil sahəsinə istiqamətləndirilməsini nəzərdə tutur və məhz bu təşəbbüs çərçivəsində sentyabrda müəllimlərin əmək haqqının artırılmasının birinci dalğası səsəndirildi. Ən azı 500 milyon lərlilik əlavə resursumuz var, bu, iş prosesidir və sonradan müzakirə çərçivəsində Maliyyə Nazirliyi ilə artıq sentyabrda müəllimlərin əmək haqqının artırılması imkanını müzakirə edəcəyik", - deyər Mariam Caşi bildirib.

Məsələ ilə bağlı Təhsil Komitəsinin üzvü Serqo Ratiani bildirib ki, əgər müəllimlərin əmək haqqı ilə bağlı olan qanun dəyişməsi, müəllimlərin əksəriyyətinin əmək haqqının artmasına təsir olmayacaq: "Bugünkü qanuna əsasən əmək haqqının artırılması olsa belə, əgər bu qanunu düzəltməsək müəllimlərin 77%-nə bu təsir etməyəcək".

S.Ratiani cavab olaraq Mariam Caşi bildirib ki, müəllimlərin əmək haqqının dəyişməsi üzərində Təhsil, Elm, Mədəniyyət və İdman Nazirliyi çalışır: "Mən Təhsil Nazirliyindən pedaqoqların əmək haqqı ilə bağlı təfərrüatlı layihə gözləyirəm. Mənə təfərrüatlar məlum deyil, ona görə də, düşünürəm ki, bu haqda danışmaq tezdir".

MALİYYƏ NAZİRİNİN MÜAVİNİ: 2019-CU İLİN SENTYABRINDAN MÜƏLLİMLƏRİN ƏMƏK HAQQININ ARTIRILMASI BÜDCƏDƏ NƏZƏRƏ ALINMAYIB

Maliyyə nazirinin müavini Giorgi Kakauridze Parlamentin Təhsil, Elm və Mədəniyyət Komitəsinin iclasında Gürcüstanın 2019-cu il dövlət büdcəsinin 3 aylıq hesabatını müzakirə edib və deputatların suallarını cavablandırıb.

G.Kakauridzenin sözlərinə görə, 2019-cu ildən müəllimlərin əmək haqqının artırılması büdcədə nəzərə alınmayıb.

G.Kakauridzenin bu bəyanatına Təhsil Komitəsinin üzvü Serqo Ratiani rəy bildirərək qeyd edib ki, maliyyə nazirinin müavininin sözləri o deməkdir ki, hakimiyyət yenə də

əhalini aldadır.

"2022-ci ildə artım olacaq və 2021-ci ildə artım gözlənilir deyilən zaman həm də qeyd olundu ki, 2019-cu ildə də əmək haqları artırılacaq. Siz indi deyirsiniz ki, "Gürcü arzusu" hakimiyyəti bizi yenidən aldadıb", - deyər S.Ratiani bildirib.

G.Kakauridze qeyd edib ki, əlavə vəsaitin mobiləşdirilməsi iqtisadi resurslar fonunda mümkün olacaq.

"Mən yenə deyirəm ki, 2019-cu ilin büdcəsində əmək haqqının artırılması nəzərə alınmayıb, an-

caq biz iqtisadi analiz edirik və gəlirlərimizə baxırıq. Düşünürük ki, iqtisadi resurs büdcədə dəyişikliklər etmək və bu istiqamətdə əlavə məbləğ mobiləşdirmək imkanı verəcək", - deyər G.Kakauridze cavab verib.

GÜRCÜSTANDA VERİLƏN DİPLOMLAR AVROPADA TANINACAQ

Gürcüstanda verilmiş diplom və kvalifikasiyalar Avropada tanınacaq. Gürcüstanın Elm, Təhsil, Mədəniyyət və İdman Nazirliyinin məlumatına görə, Avropa Ali Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının (ENQA) rəyasət heyətinin qərarına əsasən Gürcüstan Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının üzvü olur. Onların məlumatına görə, ENQA-da Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Mərkəzə üzv olmaq əhəmiyyətli dərəcədə dəstək olacaq.

Gürcüstanda verilmiş kvalifikasiya və diplomların avtomatik şəkildə Avropada tanınması; Gürcüstanda qüvvədə olan universitetlərin qiymətləndirmə sistemində qarşı etibarlılığın yüksək səviyyəsi; Avropa universitetləri və elmi institutlarla yerli universitetlərin beynəlxalq tərəfdaşlığının gücləndirilməsi; Tələbələr və professor-müəllimlərin beynəlxalq mobiləşməsinə dəstək; Mərkəzin Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının Avropa Reyestrində (EQAR) qeydiyyatdan keçməsi.

Təhsil müəssisəsinin məlumatına görə, Gürcüstan və Avropa İttifaqı arasında bağlanmış Assosiasiya Sazişinə əsasən, ölkə öhdəlik götürüb ki, Gürcüstanın ali təhsil sistemini mərhələli şəkildə "Avropanın ali təhsil sahəsinə" yaxınlaşdırın. Onların məlumatına görə, bu istiqamətdə ən əhəmiyyətli olan Gürcüstanın Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Avropa mexanizmləri və standartlarının əsasını qoyulması idi. Bu məqsəd artıq həyata keçirilib və Gürcüstanda bu gün "Avropa Ali Təhsil Sahəsinin Keyfiyyət standartları və rəhbər prinsiplərinə" (ESG-2015) uyğun avtorizasiya və akreditasiya standartları və prosedurları qüvvədədir.

Təhsil müəssisəsindən bildirdiklərinə görə, yenilənmiş standartlar və prosedurlar təhsil müəssisələri və proqramların geniş və dərin qiymətləndirilməsini, maraqlanan tərəflərin maksimum qoşulmasını, daimi inkişaf, hesabatlılıq və şəffaflığı təmin edir.

Təhsil Nazirliyinin məlumatına görə, Avropa Ali Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının (ENQA) rəyasət heyəti Gürcüstanın Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının üzvü olaraq qərarı 25 aprelə Estoniyada, Tallində baş tutan sayca 9-cu illik forumda qəbul edib. Yalnız texniki prosedurlar qalıb və Gürcüstan cari ilin payızından, Assambleya iclasından sonra Avropa Ali Təhsil Məkanında Keyfiyyətin Təminatı üzrə Assosiasiyasının (ENQA) üzvü olacaq.

Səhifəni hazırladı: Aynurə ƏLİYEVƏ

12-Cİ SİNİF ŞAĞİRDƏRİNƏ DƏRSLƏR KEÇİRİLİRMİ?

12-ci sinif şagirdləri üçün tədris ili 27 mayda başa çatır. Baxmayaraq ki, Təhsil, Elm, Mədəniyyət və İdman Nazirliyinin sərəncamına əsasən bu il 12-ci sinif şagirdləri üçün dərslərdə sərbəst iştirak etmək rejimi elan olunmayıb və tədris ilinin sonuna qədər "yox" yazılır, şagirdlərin əksəriyyəti yenə də dərslərə getmir.

"Etaloni.ge" saytı ilə söhbəti zamanı məktəbi bitirən şagirdlərdən biri qeyd edib ki, demək olar, bir aydan artıqdır ki, tədris prosesi praktiki olaraq aparılmır. Mariamın sözlərinə görə, şagirdlərin əksəriyyəti məktəbə getmir və müəllimlər də heç nə tələb etmirlər. Bunun səbəblərindən biri isə məktəbin artıq eksternat siyahılarını nazirliyə təqdim etməsidir.

"Sinifdə 29 şagirdik, hər gün 3-4 şagird dərslərə gəlir və bir neçə dərslə iştirak edirik. Bizim sinifdə, demək olar hamı Vahid Milli İmtahanları verir və hamının istiqaməti bu yöndədir. Bir aydan çoxdur ki, tədris prosesi aparılmır, məktəbə heç getmirik, bunu müəllimlər də tələb etmir. Bilirik ki,

getmədiyimiz saatlar sayılır. Amma pedaqoqlar güzəşt edirlər və jurnalda "yox" yazmırlar. Belə ki, məktəb artıq nazirliyə eksternat imtahanlarını verəcək şagirdlərin siyahısını təqdim edib, artıq hamı rahatdır və "yox"lara diqqət yetirmirlər. Bildiyimə görə, demək olar hər yerdə belədir. Məktəb tələbkar deyilsə iştirak etməyi və dərslərin keçirilməsini heç kim tələb etmir", - deyər Mariam bildirir.

"Etaloni.ge" daha bir 12-ci sinif şagirdi Giorgi ilə söhbət aparıb. Giorginin sözlərinə görə, dərslər artıq 2 həftədən çoxdur keçirilmir.

"Dərslər keçirilmir, indi daha çox əylənmək üçün məktəbə gedirik. Müəllimlər nadir hallarda "yox" yazır və bu baxımdan problemimiz yoxdur. Əlbəttə, bunu direktor da bilir və heç nə demir. Yəqin mənası da yoxdur. Attestat imtahanları ləğv olunub və həmin fənlərdən imtahan verməli olmayacağıq. Onlar imtahan üçün vacib idi, ona görə də müəllimlər də, direktor da nadir hallarda məktəbdə olurlar", - Giorgi deyir.

Qeyd edilməlidir ki, "etaloni.ge"

məsələ ilə bağlı bir neçə məktəbin direktoru ilə əlaqə saxlayıb. Direktorların dediyinə görə, dərslər prosesi adi rejimdə aparılır və şagirdlər də dərslərə iştirak edirlər.

Əlbəttə, bir-iki nümunə ilə ümumi vəziyyəti görmək mümkün deyil. Ötən illərə baxsaq və 12-ci siniflərə etibar etsək tədris prosesinin aparılmasına sərbəst iştirak etmənin ləğv olunması təsir göstərməyib.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən attestat imtahanlarının ləğv edilməsi məqsədlərindən biri də şagirdlərin məktəb həyatına dönmələri idi ki, onlar daha çox məktəb həyatı yaşasınlar və yalnız imtahanlara istiqamətlənməsinlər.

"Bizə güclü, müstəqil, imtahanlara hazırlığa deyil, təhsil almağa istiqamətlənmiş məktəb lazımdır", - baş nazir Mamuka Baxtadze bildirib.

Qeyd edək ki, əgər baza-orta pillələrdə şagird tədris ili ərzində konkret fənlərə ayrılan illik saatların 30%-ni və ya daha artıq buraxıbsa o, eksternat imtahanı əsasında qiymətləndirilir.

TARİXİNƏ BİGANƏ

Itirmək qorxusu ovucda su tutmaq kimidir. İtirməkdən qorxarsan, qorxduqca itirərsən, bir az daha qorxar və bir az daha itirərsən...

İmtahanlarımı yenidən bitirmiş, tətil üçün bir həftəlik rayona qayıtmışdım. Bu bir həftədə görəcəyim işlərin planını çoxdan cızmışdım artıq, lakin elə ilk gündən bütün planlarımı təxirə salacaq zəng ilə çaldı telefonum. Zəng Tiflisdən idi. Bir gənc gürcü araşdırmaçı-tarixçi Qarayazı mahalında yaşayan etnik Qarapapaq Türklərinin keçmişini, bugününü, mədəni fəaliyyətlərini araşdırıb qeyd aparmaq və əhali ilə görüşüb onlardan müsahibə almaq istəyirdi. Məndən də bu araşdırmada ona kömək etməyimi xahiş etdi. Və beləcə biz başladığımız rayonu, kəndləri, məktəbləri dolaşmağa və əhali ilə görüşüb bu illər ərzində şahidi olduqları, bildikləri, eşitdikləri haqda məlumat toplamağa. Kəndin ağsaqqalları ilə söhbət zamanı enə bildiyimiz qədər keçmişə endik,

ancaq bu da bir yerə qədər mümkün olurdu. Həm də birinin dediyini digəri inkar etdiyi üçün müsahibə zamanı aldığımız məlumatların doğruluğundan əmin ola bilmirdik. Birdən ağıma belə bir fikir gəldi: əgər burada yaşayan xalqın folkloru, tarixi, mədəniyyəti və məşğuliyyəti barədə yığcam və nisbətən dəqiq məlumat almaq istəyiriksə, o zaman mütləq muzeyə də baş çəkməli idik. Bilirdim ki, Qardabanidə İvane Cavaxişvili adına Qardabani Muzeyi var və orada mütləq nəşə maraqlı bir şey ilə qarşılaşacaqdıq. Beləcə, üz tutduq muzeyə tərəf.

İlk girdiyimiz otaqda İlkin Tunc dövrünə aid tapıntılarla qarşılaşdıq. Sonrakı otaqda tarixi 2 min il əvvələ gedib çıxan gil qablar, digərində toxuculuq alətləri və qədim xalçalar, bir digərində isə 17-ci əsr gürcü ailələrinin standart otaq görünüşləri dizayn edilmiş canlandırılmışdır. Muzeydə nə gördüksə hamısı gürcülərə aid tarixi əşyalar idi və altına beləcə də yazıb yapışdırılmışdılar. Bu mənzərə qarşısında əvvəl əsəbləşib "bunlara bax bir, muzeyi elə bəzəyiblər, sanki bu torpaqlarda tarixən biz - Qarapapaq Türkləri yaşamamışıq!" deyər mırıldanıb muzeyin əməkdaşına tərəf döndüm:

- "Yaxşı, muzeydə bir çox tarixi əsər, etnik gürcülərə aid musiqi-çalğı alətlərindən tutmuş təsərrüfat, məişət alətlərinə qədər hər şey yerləşdirmisiniz, bəs burada yaşayan digər etnik millətlərə aid əşya yoxdur?" Qadın, nə demək istədiyimi anladı:

- "Bura gəlin, sizə bir şey göstərəcəm."

Qadının arxasınca gedib başqa bir otağa girdik. Otağın yan küncündə durub əli ilə işarə etdiyi divara baxdıq:

- "Görürsünüz, burada azərbaycanlılara aid sadəcə bunlar var."

Üzbəüz baxışdığımız divarda bir ədəd tar, bir ədəd saz və 2 xalçadan başqa bir şey görə bilmədik. Gözlərimdəki təəccübü oxuyub məni birazdan təəssüfləndirəcək məsələnin əslini-astarını danışmağa başladım:

- "Biz dəfələrlə kəndləri dolaşmış, ailələr ilə görüşüb muzeyimiz haqqında məlumat vermişik, onlara tarixi əşyalarını satın alıb muzeydə sərgiləmək istədiyimizi söyləmişik. Ancaq azərbaycanlılar əşyalarını verməyə yanaşmırlar. Bəziləri əvvəlcə razı olurlar, sözləşirik. Amma di gəl ki, bir gecənin içərisində nə deyib, nəyə inandırılırsa, ertəsi gün həmin ailəyə gedəndə ya qapını açmırlar, ya da açıb üzümüzlə söhbət edən qovalayırlar. Bəziləri isə əşyaları elə baha qiymətə satmaq istəyirlər ki, biz, muzey olaraq o əşyaları almağa büdcəmiz yetmir. Hətta olub ki, bir neçə ailəyə 1 il sonra razı salmaq üçün yenidən getmişik, amma təəssüf ki, qorxduğumuz başımıza gəlib: Bir il əvvəl muzeyə vermək istəmədikləri o tarixi əşyaları ya kifləyib, ya parçalanıb, ya da sıradan çıxıb deyər zibilə atdıqlarının şahidi olmuşuq."

- "Bəs bu saz və tar necə, onları nə əcəb veriblər?"

- "O gördüyünüz tar ilə sazı da buradakı azərbaycanlılardan yox, gedib Azərbaycandan alıb gətirmişik."

- "Aydındır."

- "Buradakı əhali muzeyə soyuq yanaşır, amma onlar fərqi deyillər ki, gizlətdikləri tarix gec ya tez məhv olmağa məhkumdur."

Bu dialoqdan sonra əlavə bir şey demədən sağollaşdıq təəssüf hissi ilə muzeydən çıxdım. Yol boyunca bir tərəfdən "gürcülər bizi qışqırırlar, bilərəm bizim sayımızı az göstərirlər; bizim buradakı tariximizi, izlərimizi silib gizlədirlər" deyənləri, digər tərəfdən də qapısına qədər gəlib "icazə ver sən tarixini muzeyimizdə nümayiş edim" deyənləri söyüb, əlinin tərsi ilə qovanları düşündüm. Öz-özümə sual verdim, bizim bu torpaqlardakı tarixi faktlarımız burada yaşayan yaşlı nəsillərimizmi olacaq elə ömür boyu? Bəs sonra? Sabah, birisigün onlar getdikdən sonra geriye nəyimiz qalacaq?

- Səs gəlmədi.

Bu hekayənin sonunu acı bir gerçəklə nöqtələyirəm: Əzizlərim, "tarixi məskənimizdir" dediyimiz bu torpaqda fəaliyyət göstərən muzeydə sazdan və tardan başqa bizi əks etdirən əlavə bir şeyimiz yoxdur. Bunun günahını onun-bunun boynuna atmazdan əvvəl durun və düşünün. Nədən qorxub, nələri gizlətdiyimizi; nələri gizlədib, nələri itirdiyimizi və sonda nələrə göz yumduğumuzu düşünün. Düşünün, sonra gec olacaq.

Elcan HACILI

Tbilisi Dövlət Universiteti, Tibb fakültəsi

@mesyoeljan

MİLLİ MÜƏLLİM MÜKAFATI MÜSABİQƏSİNDƏ 74 MÜƏLLİM YARIŞACAQ

2019-cu ilin Milli Müəllim Mükafatı müsabiqəsində 74 müəllim iştirak edəcək. Statistik göstəricilərə görə, müsabiqədə iştirak etmək üçün 69 nəfər qadın və 5 kişi müəllim qeydiyyatdan keçib.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün 127 nəfər pedaqoq ərizəni doldurub, ancaq onlardan 53 nəfəri texniki seçimdən keçməyib.

Qeyd edək ki, Milli Müəllim Mükafatı müsabiqəsində iştirak etmək üçün 13 ibtidai müəllim, 13 təbiətşünaslıq elmləri, 12 ictimai elmlər, 16 dövlət dili, 9 xarici

dillər, 6 estetik tədris, 3 inklüziv təhsil və 2 riyaziyyat müəllimi qeydiyyatdan keçib.

Müsabiqə iştirakçılarının bölgələrə əsasən sayı aşağıdakı kimidir:

- **Acara - 8 müəllim;**
- **Tbilisi - 20 müəllim;**
- **Raca-Leçumi və Kvemo Svaneti - 2 müəllim;**
- **Sameqrelo-Zemo Svaneti - 8 müəllim;**
- **İmereti - 7 müəllim;**
- **Kaxeti - 7 müəllim;**
- **Mtsxeta-Mtianeti - 2 müəllim;**
- **Samtsxe Cavaxeti - 6 müəllim;**
- **Kvemo Kartli - 8 müəllim;**
- **Şida Kartli - 6 müəllim.**

Müsabiqə iştirakçılarının üç mərhələlik seçim prosesini 18 üzvdən ibarət jüri həyata keçirəcək. Jüriyə təhsil mütəxəssisləri, alimlər, pedaqoq və media nümayəndələri daxildir. Müsabiqənin birinci mərhələsində aplikasiyalar texniki yox-

lanılır, ikinci mərhələdə müsabiqəçilərin onluğu, üçüncü mərhələdə isə cari ilin 5 sentyabrında 5 finalçının kimliyi məlum olacaq. 5 finalçıdan biri 5 oktyabrda, beynəlxalq Müəllimlər günü Milli Müəllim Mükafatının sahibi olacaq. Qalib gələn müəllimə mükafat olaraq 10 000 lari veriləcək. Qalib gələn müəllimin Böyük Britaniyada peşəkar inkişafı üçün 2 həftəlik proqramını Baksvud məktəbi maliyyələşdirəcək. "Şavnabada" gimnaziyası isə ən yaxşı beşlikdən 1 müəllimə xüsusi mükafat verəcək.

Qeyd edək ki, Gürcüstanda Milli

Müəllim Mükafatı müsabiqəsi ilk dəfə 2017-ci ildə keçirilib. Bununla da müəllim peşəsinin inkişafı və populyarlaşdırılmasının ən geniş kampaniyasının əsası qoyulub. Müsabiqənin ilk qalibi Lançxuti bələdiyyəsinin Çibati ictimai məktəbinin vətəndaş təhsili müəllimi **Lado Apxazava** olub. Lado Apxazava 2019-cu ildə "Qlobal Müəllim Mükafatı"nın finalında dünyada 10 ən yaxşı müəllim arasına düşüb.

2018-ci ilin Milli Müəllim Mükafatının sahibi isə Bağdat şəhərinin 2-ci ictimai məktəbinin ingilis və rus dili müəllimi **Manana Kapetivadze** olub.

FRİDRİX BODENŞTEDTİN

“ŞƏRQDƏ MİN BİR GÜN” ƏSƏRİ GÜRCÜ DİLİNDƏ

Gürcü yazıçısı və tərcüməçisi Akaki Qelovani 1923-cü ildə anadan olmuşdur. 14 yaşında ikən onun ilk əsərləri dərc olunub. Mestiya Pedaqoji Texnikumunu bitirəndən sonra Tbilisi Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsində təhsilini davam etdirmişdir. 1953-cü ildən onun şeirləri, hekayələri və romanları müntəzəm şəkildə dərc olunmağa başlayır. İlk kitabı Henrix Heynenin “Seçilmiş lirikası”nın tərcüməsi 1954-cü ildə nəşr olunmuşdur. “Svan balladası” (1963), “Epiqramlar” (1966) şeirlər toplusu, “Külə dönmüş şöhrət” (1961), “Şopenin ürəyi” (1961), “İşıq sütunu” (1965), “Tetnulday”, (1971), “Svanetinin ağ papağı” (1976) romanlar, hekayələr və sair əsərlər onun qələminə

məxsusdur. O, eləcə də İ.Höte, F.Şiller, H.Heyne, H.İbsen, S.Svayq, A.Qrifus, Apolonios Rodisel və başqalarının əsərlərini tərcümə etmişdir.

Onun dünya incəsənəti korifeyləri barədə yazdığı “Əbədi yaşar incəsənət” kitabı diqqətə layiqdir (1996). Akaki Qelovaninin şəxsi arxivi Milli Əlyazmalar Mərkəzində qorunub saxlanılır. Arxivi onun törəmələri 2009-cu ildə mərkəzə ianə ediblər. 1983-cü ildə onun tərəfindən tərtib olunan geniş “Mifologiya lüğəti” mühüm və çox vacib əsərdir. Burada müxtəlif dillərlə əlaqədar məsələlər və terminlər asan və anlaşılıq dil ilə izah olunub. Bu kitab geniş oxucu kütləsi üçün və məsələ ilə maraqlanan insanlar üçün nəzərdə tutulub. Akaki Qelovani bir sıra esse,

oçerk, populyar broşuraların müəllifidir. Onun “Hucabi – Gürcü məbədi” hekayəsi beş dilə tərcümə olunmuşdur.

Akaki Qelovani 1996-cı ildə dünyasını dəyişmişdir.

Maraqlı haldır ki, o, tanınmış alman yazıçı və alim Fridrix Bodenştedtin gürcü dilinə tərcümə etdiyi və ona geniş ön söz yazdığı “Şərqdə min bir gün” əsəri 1965-ci ildə nəşr olunmuşdur.

Fridrix Bodenştedtin adı ilə sıx bağlı olan Azərbaycanın klassik şairi Mirzə Şəfi Vazeh barəsində Akaki Qelovaninin kitabına yazdığı ön sözün azərbaycanlı oxucular üçün maraqlı olduğunu nəzərə alaraq tərcümə edib sizin ixtiyarınıza verirəm.

Hörmətlə: Mirzə MƏMMƏDOĞLU

FRİDRİX BODENŞTEDTİN “ŞƏRQDƏ MİN BİR GÜN” ƏSƏRİNDƏN BİR PARÇA

MİRVARİNİ QAÇIRANLAR

Həyat işıq və zülmət, sadə insan ilə varlı, gözəl ilə ədəbsiz arasında mübarizədir. Bu həyatın əndişəsindən ən çox gözəllik çıxaran ən ağıllı adamdır.

“1001 gün”

Kitabların və müəlliflərin də öz taleləri vardır. Bu kitabda rast gəldiyimiz şeirlər, əziz oxucu, yüz il olar ki, bundan əvvəl artıq onlarla Avropa dillərinə tərcümə olunmuş, Almaniyada isə demək olar ki, iki yüz dəfə nəşr edilmişdir ki, bu da kitab tarixində əfsanəvi bir haldır. Və sonra bu topludan bu günə qədər bir şeir, bir sətir belə bu kitabın da, içində daxil edilən şeirlərin də bəlkə ən çox aid olduğu, paytaxtında da bu şeirlərin yazıldığı, gürcü dilində oradan aparıldığı xalqın dilində tərcümə olunmamışdır. Budur, indi “Min bir gün” gürcü dilində də nəşr olunur.

1001 gün? Bu nədir, söz fırlatmaq? Min bir gecəni kim eşitməyib, min bir gün isə... Bu Sindibadi oymatmaqdır? Xeyr. Min bir gecənin səhifələrindən əsən mehdimi? Xeyr. Əgər həqiqətən, Metexi çinarından qopan bir yarpağı, Mtadsmında ayının şüaları tellərinə düşərək, Qərbi gəzibdirsə və yüz iyirmi ildən sonra Tiflis torpağında indi yaşilləşsə? Ola bilər. Bunu Bodenştedtdən soruşmalıyıq.

Bodenştedt? Kimdir Bodenştedt? Şair, səyyah, yoxsa mirvarilər qaçıran? Birinci də, ikinci də, üçüncü də. Bu ad bu gün yadlaşsın, yoxsa da bu yüz il bundan əvvəl hər bir savadlı gürcü onu özünə yaxın dost hesab edirdi və onların nəsiləri də onu böyük hörmətlə yad edirdilər. Bunu xalqımızın Artur Layst kimi nüfuzlu dostu dəfələrlə bizə təsdiq edir.

Gürcü xalqı öz səmimi dostu və sirdaşı, “Gürcüstanın ürəyi” kitabının müəllifi Artur Laystı səmimiliklə sevdi. Bodenştedt bir yazıçı kimi alman ədəbiyyatı tarixində olduqca görkəmli simadır, bir tərcüməçi kimi isə müqayisə olunmayacaq dərəcədə Laystdan daha yüksəkdə durur. Əgər Layst barədə, ümumiyyətlə, susurlarsa, alman ədəbiyyatının heç bir icmalçısı Bodenştedtdən yan ötmür. Təəssüf ki, bizim dili elə əsaslı şəkildə öyrənə bilmədi ki, “Pələng dərisi geymiş pəhləvan” əsərinin ululuğuna yetişirdi və tərcümə edirdi, lakin Bodenştedt nəyi etdisə, onunla da öz adını daimi olaraq Gürcüstanla bağladı.

Gürcü qonağın sözüne həmişə diqqətlə yanaşırdı. İllah da ki, qərībədir ki, yüz iyirmi il bundan əvvəl Gürcüstan barəsində bütöv bir kitab yazan, öz dünyaya səs salan tərcümələrinə, özünün Tiflisi, gürcü qızlarını, Qara dənizi, Terək və Kazbeki vəsf etdiyi şeirlərini əlavə edən tanınmış alman yazıçı-səyyah bu günə qədər tərcümə olunmayıb və unudulub.

“Bodenştedt” alman dilində demək olar ki, “Şəhər dibi” kimi səslənir. Diqqətəlayiq təsadüfdür. Məhz elə alman şair-epiqon Şərqnin gül-çiçəklili dəniz dibində Tiflisin simasında sehirli şəhər tapdı, saysız-hesabsız mirvari yığdı və Qərbə qaçırdı. Çünki onların qiymətini yaxşı bildirdi, bütün Avropa onların parlıtısına heyran oldu və özünü də bu parlıtılı görkəmli insana çevirdi.

“Min bir gün” həmin gözəl şəkildə başlıqlanmış nağıl-həqiqət idi ki, o da ki, uzun müddət “Min bir gecə”ni kölgələmişdi, hər halda Almaniyada.

Lakin işin gedişi barədə oxucuya ətraflı nəql etməyimiz daha yaxşıdır.

“Lap başdan bir qrup insan nəsilələrinin beşiyi adlanan, başqaları isə ta qədimdən Şərqdən gələn vəhşi xalqlar dalğasının qırdığı divar adlandırıldığı məşhur Qafqazı görmək fikrim – təkcə bu fikir məni elə həyəcanlandırdı ki, ətrafımda açılan yeni aləm mənə ikiqat sevinc bəxş edirdi.

Görkəmli alman şair, “Münxen şair dənəyi”nin üzvü, Şekspir və Puşkinin əla tərcüməçisi, nasir, dramaturq, teatr xadimi, qəzet naşiri, pedaqoq, etnoqraf, bir çox dil bilən, professor-orientalist Fridrix Bodenştedt, həmin vaxtlar hələ iyirmi beş yaşında olan gənc belə yazırdı. Yol qeydlərini belə başladı ki, bundan da sonralar min bir günün üç cildlik kitabı əmələ gəldi.

Bodenştedtin həyat yolu kifayət qədər təlatümlü və rəngarəngdir. Faytonla, atla, araba ilə, gəmi ilə, piyada və yaxud qatarla bir çox ad qazanmış səyyahlara nisbətən daha çox hər iki yarımkürəni dolaşmışdır. 1819-cu il aprelin 22-də Hanover Krallığının kiçik şəhəri olan Paynedə anadan olan Bodenştedt 1892-ci il aprelin 18-də Visbadendə 73 yaşında dünyasını dəyişmiş və bahardan bahara çox şeyləri çatdırıb bilmişdir. Getməyə, Münxendə və Berlində filologiyayı öyrənmişdir. 1841-ci ildə xaricdə olan knyaz Mixail Qolitsin öz uşaqlarını böyüdüb tərbiyə etmək üçün onu Moskva-yə gətirmişdir. Gündüzlər knyazın uşaqlarını öyrədir, gecələr isə özü rus dilini öyrənirdi, Puşkin, Lermontov və Turgenevi tərcümə edirdi.

1844-cü ildə Qafqazın baş sərdarı A.Neydhardın dəvəti ilə Bodenştedt Tiflis gimnaziyasında fransız dili müəllimi olaraq Gürcüstanla yola düşür. Bu zaman tamamilə gənc naməlum xəyalpərəstdir və onu “məşhur alman şairi kimi” təsəvvür etmək sadəcə olaraq anlaşılma-zlıq olardı.

Gürcüstanda onun pedaqoji fəaliyyəti uzun çəkməyib. Öyrətdiyinə nisbətən daha çox

öyrənirdi, səyahət edirdi, “Qafqaz xalqları və onların azadlıq uğrunda mübarizəsi” (Frankfurt, 1848), “Şərqdə min bir gün” (Berlin, 1850) əsərləri üçün materiallar toplayırdı. Onun Tiflisdə olduğu vaxtlar Ştuthardda Ukrayna poeziyası nümunələrinin tərcüməsi (“Poetik Ukrayna”, 1845) nəşr edilmişdir. Narahat və hər şeyi bilmək istəyən şair Tiflisdə uzun müddət qalmayıb. Cənubi Gürcüstanı, Ermənistanı gəzib dolaşmış, geri qayıdaraq qışı da burda keçirib. Sonra isə Kutaisi, Quriya, Qara dəniz sahillərini keçərək Krıma getmişdir, Krımdan Konstantinopola yollanmış və cənubdan Almaniyaya qayıtmışdır (Bodenştedtin Tiflisə gəlməsinin dəqiq tarixini müəyyən etmək çətin, halbuki, Gürcüstanda iki il qaldığını söyləyir, lakin həqiqətən bir il üç aydan artıq qalmayıb - A.Q.).

1854-cü ildə artıq ad-san qazanmış şair və tərcüməçini Bavariya kralı II Maksimilian iki il bundan əvvəl Münxenli şairlərin başçısı Emmanuel Qaybeli dəvət etdiyi kimi Münxenə dəvət etmişdir. Bundan sonra bütün on iki il ərzində Bodenştedt Münxen universitetində slavyan və qədim ingilis ədəbiyyatını öyrədir.

1866-cı ildə Mayninqin hersoqu onu teatr direktoru olaraq dəvət edir və sonrakı ildə ona knyaz adını verir. 1877-ci ildən fon Bodenştedt artıq Almaniyadadır. 1880-ci ildə isə Amerika-da, nəhayət, Visbadendə məskunlaşır.

1850-ci ildə “Min bir gün”ün iki cildliyi nəşr olunur, sonra Lermontovun iki cildliyi, Turgenevin iki cildliyi və “Mirzə Şəfinin nəğmələri”, özünün “Doğma və yad”, “Şərgdən və Qərbdən” şeirləri”, Hafiz və Ömər Xəyyamın əla tərcümələri, “Ləzgi qadını Ada”, “Uzaq ölkədən kiçik xəbərlər”, “Dimitri” faciəsi, “Kral Aytarın toy səyahəti”, “İmperator Pavel”, “Aleksandr Korintoda”, Şekspirin doqquz cildlik tərcüməsi, “Şekspirin qadın obrazları”, Puşkinin üç cildlə seçilmiş əsərləri, iki cildlə “Rus fraqmentləri”, “Mənim həyatımdan”, “Atlantik okeanından Sakit okeanına qədər”, romanlar, hekayələr... nəşr edilir. Belə nadir məhsuldarlığa baxmayaraq geniş yazışmanı həyata keçirməyə, mühazirələr oxumağa və “Gündəlik icmal üçün” qəzetinə rəhbərlik etməyə imkan tapır. Populyar şair Visbadendə dünyasını dəyişibdir ki, elə orada da onun heykəli qoyulmuşdur.

Bodenştedtin həyatının xronikası belədir. Bizi bu xronikanın Gürcüstan ilə əlaqədar olan ən ətirli və rəngli səhifəsi maraqlandırır. Bu, Qafqazda özünün olmasını poetik dumana bürüdüüyü kifayət qədər fantaziya da olan, Avropaya Şərq müdrikiyinin mirvariləri ilə tanış etməyə kifayət qədər qabiliyyəti də olan və bu mirvarilərin mənimsənilməsində yolundan azma üçün kifayət qədər qaba hərəkət edən, ad qazanan və adını da batıran alman şairinin “Min

Akaki Qelovani

bir gün”ü idi.

Tiflisdə, Qərbin və Şərqnin bir yerə cəmləşdiyi şairlər iqamətgahında özünün həqiqi çağırışını gördü. Bu gözəl təbiətin qoynunda məskunlaşdı və elə bir zirvəyə qədər yüksəldi ki, buna da öz vətəninə heç bir zaman yaxınlaşa bilməzdi. Demək mümkündür ki, Bodenştedt Hanoverdə anadan olub, ölməzliyini isə Tiflisdə qazanıb. Burada onun azacıq işartı verən qığılcımı alovlanmışdır.

Tiflisdə olan şair gürcü dilini öyrənməyə başlayır, həmin vaxtlar gəncəli müdrik tatar (Azərbaycan) dili müəllimi tutur. Tiflisdə məskunlaşan Mirzə Şəfini – yaraşlıq, boy-buxunlu, xoş həmsöhbət, təmənnsiz insanı. O, gözəl xətt ilə gözəl şeirlər yazırdı, daha çox isə nəğmələr söyləyirdi və özünün əlyazmalarını, istərsə də nəğmələrinin taleyini bülbülün dünən nə oxuduğunu axtarmadığı kimi axtarmırdı.

Budur, Bodenştedt burda öz yerini tapdı.

Məşğulluq dostluğa çevrildi, dostluq ölməzliyə. Xoşbəxt ulduz üzərində seçim oldu – hər ikisi üçün. Bodenştedtin Höte istedadı yox idi, lakin Hötenin anlayışını yerinə yetirirdi – Şairinin ölkəsinə getdi, onun dilini öyrəndi. Mirzə Şəfi ona diqqətəlayiq hadisələri nəql edirdi, Hafizin, Füzulinin, Xəyyamın şeirlərini, öz şeirlərini mahnı üzərində oxuyurdu. Bax, onun bu şeirləri qanadlara çevrilərək hər ikisini bütün Avropanı dolandırdı, Bodenştedt isə trampolin oldu ki, bununla da öz müəllimini layiq olduğu yüksəkliyə qaldırdı.

Bodenştedt qoşunların paradında iştirak edib; krallar və hersoqlar onu hörmətlə qəbul ediblər. 1848-ci il inqilabının döyünən ürəyində – Vyanada mübarizə anına düşüb, Viktor Hüqonun sədrlik etdiyi Paris sülh konqresinin üzvü olub... Abidəsini isə Tiflis qoyub.

(Davamı gələn sayda...)

KVEMO KARTLI QUBERNATORU TÜRKİYƏ SƏFİRİ İLƏ GÖRÜŞÜB

Mayın 8-i Kvemo Kartli qubernatoru Şota Rexviaşvili bölgə administrasiyasında Türkiyə Cümhuriyyətinin səfiri xanım Fatma Ceren Yazqanı qəbul edib.

Tanışlıq xarakterli görüşdə Şota Rexviaşvili diplomatik korpusun nümayəndəsini Kvemo Kartlinin turistik potensialı və regionda olan investisiya mühiti ilə tanış edib.

Peşə təhsili istiqamətində aparılan layihələr və planlaşdırılan yeniliklərlə bağlı da söhbət aparılıb.

Tərəflər həmçinin iki ölkə arasında olan dost və tərəfdaş münasibətlərini diqqətə yetiriblər. Prioritetli istiqamətlərdə həyata keçiriləcək işləri və qarşılıqlı əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə ediblər.

VAZIANI SAKİNLƏRİ VƏ QAÇQINLAR ÜÇÜN YENİ İŞ YERLƏRİNİN YARADILMASI PLANLAŞDIRILIR

Vazianidə yaşayan, müharibə zamanı Abxaziyadan qaçqın olan əhəlinin çörək ehtiyacını təmin etmək üçün Gürcüstan hökuməti bina ayırıb. Binaın təmir işlərini Türk Əməkdaşlıq və Koordinasiya Agentliyi (TİKA) həyata keçirir. Bu haqda məlumatı Türkiyənin Gürcüstandakı səfirliyi yayıb.

Məlumatla əsasən, tikinti işlərinə aprelin 25-i başlanılıb və sentyabr ayında başa çatması gözlənilir. Beynəlxalq bazar qiymətlərinə əsasən planlaşdırılmış təmir və tikinti işlərinin ümumi dəyəri 400 000 ABŞ dollarıdır.

Məlumatla görə, Vazianidə çörək və biznes mərkəzi layihəsinin həyata keçirilməsi ilə Vaziani sakinləri və qaçqınlar üçün yeni iş yerləri yaranacaq.

DMANİSİ BƏLƏDİYYƏSİNDƏ FAŞİZM ÜZƏRİNDƏ QƏLƏBƏ GÜNÜ QEYD OLUNUB

İkinci Dünya müharibəsindən 74 il ötür. 9 May – faşizm üzərində qələbə

günüdür. 1945-ci ilin 8 may tarixində müharibə başa çatır və 9 may faşizm üzərində qələbə günü olaraq elan olunur.

Dmanisi bələdiyyəsinin icra başçısı Giorgi Tatuşvili, regional layihələr üzrə koordinasiya xidmətinin rəhbəri Davit Mcedlişvili Dmanisi sakrebulosunun və meriyasının nümayəndələri ilə birgə müharibədə həlak olanların abidəsinə əklil qoyublar.

Onlar həmçinin Qomareti, Hamaqlı və Qızılkilsə kəndlərində yaşayan müharibə veteranlarını qələbə günü münasibəti ilə təbrik edib, bu günün tarixi əhəmiyyətindən danışblar və veteranlara hədiyyələr veriblər.

Dmanisi bələdiyyəsinin məlumatına əsasən, bələdiyyənin təşəbbüsü ilə hər bir müharibə veteranının şəxsi hesabına 250 lari dəyərində məbləğ köçürülüb. Hazırda bələdiyyədə 3 müharibə veteranı var.

QARDABANI BƏLƏDİYYƏSİNİN QARACALAR KƏNDİNDƏ UŞAQ BAĞÇASININ AÇILIŞI OLUB

Qardabani bələdiyyəsinin Qaracalar kəndində yeni, müasir standartlara uyğun uşaq bağçası açılıb.

Bağçanın tikintisi iki mərhələ olaraq həyata keçirilib. İşlər isə Qardabani bələdiyyəsinin yerli büdcəsindən maliyyələşdirilib.

Qeyd edək ki, Qaracalar kəndində uşaq bağçası bu il ilk dəfə açılıb və bağca 100 nəfər uşaq üçün nəzərdə tutulub.

Bağçanın açılış mərasimində Qardabani sakrebulosunun sədri Taniel Canxoteli, bələdiyyənin meri Ramaz Budağışvili, Qardabani bələdiyyəsinin sakrebulo sədrinin müavini Rəfi Orucov və yerli özünüidarəetmənin başqa rəhbər şəxsləri iştirak ediblər.

QARDABANI BƏLƏDİYYƏSİNDƏ 9 MAY – FAŞİZM ÜZƏRİNDƏ QƏLƏBƏ GÜNÜ QEYD EDİLİB

Faşizm üzərində qələbənin 74-cü ildönümü ilə bağlı Qardabani bələdiyyəsinin icra başçısı Ramaz Budağışvili, Kvemo Kartli qubernatorunun müavini Kaxa Kobaidze, sakrebulo sədri Taniel Canxoteli və yerli hakimiyyət nümayəndələri Qardabani şəhərindəki "Dideba" memorialına əklil qoyublar.

İcra başçısının müavirləri Revaz Eqadze və Dünyamalı Hacıyev, sakrebulo sədrinin müavini Rəfi Orucov və "Mədəniyyət və İncəsənət Mərkəzində" fəaliyyət göstərən "Betania" ansamblının üzvləri birgə Martqopi kəndində yaşayan İkinci

Dünya müharibəsi veteranlarını – 97 yaşlı İlarion Otaraşvilini ziyarət ediblər və qələbə günü münasibətilə onu təbrik ediblər.

Tədbir çərçivəsində yerli hakim-

iyət nümayəndələri Axali Samqori və Norio kəndlərindəki müharibədə həlak olanların abidəsinə əklil qoyublar və yerli folklor qrupu tərəfindən ifa olunan musiqi nömrələrini dinləyiblər.

Baş nazirin qərarı ilə mərkəzi büdcədən müharibə veteranlarına birdəfəlik 600 lari verilib, Qardabani meriyası isə bələdiyyədə yaşayan 4 veterana 500 lari, veteran statusuna bərabər olan 20 nəfərə isə 300 lari verib.

İkinci Dünya müharibəsində Qardabanidən 1552 nəfər həlak olub, 725 nəfər isə itkin düşüb.

QARDABANI SAKİNLƏRİ ETİRAZ AKSİYASI KEÇİRİB

Qardabani rayonunda yerli sakinlər etiraz aksiyası keçirib. Aksiya iştirakçıları Qardabani rayonunda fəaliyyət göstərən spirt zavodunun xoşagəlməz iyindən narahatlıqlarını bildiriblər.

Zavod ətrafında yerləşən kəndlərin sakinlərinin sözlərinə görə, bu məsələ ilə bağlı rayonun aidiyyəti orqanlarına dəfələrlə müraciət etsələr də, bu günə qədər heç bir addım atılmayıb.

Problem aradan qaldırılmayana qədər Qardabani sakinləri etiraz aksiyalarını davam etdirəcəklərini deyiblər.

Qardabani rayon bələdiyyəsinin sədr müavini Rəfi Orucov "Report" a açıqlamasında bildirib ki, zavodun məxsus olduğu şirkətin rəhbərliyi ilə problemin aradan qaldırılması ilə bağlı görüş keçirilib: "Görüşdə yerli sakinlər də iştirak ediblər. Bu ayın sonuna qədər problemin həll olunması ilə bağlı razılıq əldə olunub".

GÜRCÜSTANDA 492 BÖYÜK VƏTƏN MÜHARİBƏSİ VETERANI VAR

Son bir ildə Gürcüstanda Böyük Vətən müharibəsi veteranlarının sayı xeyli azalıb. 2018-ci ilin mayından 181 veteran dünyasını dəyişib,

onlardan 5-i azərbaycanlıdır.

Bu barədə Gürcüstanın Veteranların İşləri üzrə Dövlət Xidmətindən məlumat verilib. Xidmətdən bildiriblər ki, hazırda Gürcüstanda 492 nəfər Böyük Vətən müharibəsi veteranı var. Onlardan 99-u qadındır. Veteranların 8-i azərbaycanlıdır.

Müharibədə 700 mindən çox Gürcüstan vətəndaşı iştirak edib. Ölkə əhəlisinin 10 faizi müharibədə həlak olub.

Böyük Vətən müharibəsi veteranlarının sayı 2016-cı ildə 1200

nəfər olub. 2017-ci il mayın 9-na onların sayı 948, ötən il mayın 9-na 676 nəfər təşkil edib.

Gürcüstan hökuməti bu il müharibə veteranlarına 600 lari məbləğində birdəfəlik yardım edib. Ölkədə müharibə veteranları səhiyyə, nəqliyyat, məhkəmə və digər sahələrdə müəyyən hüquqlara və güzəştlərə malikdirlər.

Dövlət xidmətindən bildiriblər ki, Böyük Vətən müharibəsində döyüşən Gürcüstan azərbaycanlılarının sayı 200 nəfərdən çox olub.

RUSTAVİDƏ HEYVANLAR ÜÇÜN SİĞINACAQ TİKİLƏCƏK

Rustavi bələdiyyəsinin ərazisində heyvanlar üçün sığınacaqın tikintisinə başlamaq üçün artıq layihə hazırdır. Sığınacaq təqribən 20 000 kv.m torpaq sahəsində tikiləcək və yaşayış məntəqəsindən minimum 300 metr aralıda olacaq.

Sığınacaqda hər birinin sahəsi 6 kv.m olacaq 120 volyer qurulacaq. Ərazidə 250 heyvanın yerləşdirilməsi mümkün olacaq.

Xəstəliklərin yayılmasının qarşısını almaq üçün karantin bloku ilə yanaşı tibbi və əməliyyat blokunun qurulması da planlaşdırılır. Regionun hər 7 bələdiyyəsinə 1 xüsusi maşın xidmət göstərəcək.

Ərazidə təhlükəsizlik ölçüləri ciddi şəkildə qorunacaq. Sığınacaqın qaynar xətti də çalışacaq.

Bələdiyyələr üçün sığınacaq yerli büdcədən maliyyələşəcək. Onun fəaliyyəti üçün maliyyələşdirmədə bütün bələdiyyələr iştirak edəcək. Tikinti və onun təchizatı ilə bağlı məsuliyyəti Gürcüstanın Bələdiyyələrin İnkişafı Fondu üzərinə götürüb. Birdəfəlik investisiya 1.333.144 larinə təşkil edir.

Heyvanlar üçün sığınacaqın tikintisi Kvemo Kartli qubernatorunun təşəbbüsü ilə həyata keçiriləcək. Layihəni Sosial Proqramlar və İnkişaf Mərkəzi hazırlayıb.

HAQQIN SÖZÜ – SÖZÜN HAQQI

15 MAY 2019-CU İL/ №009 (89)

Yeni YOL

yeni_yol@mail.ru

İCTİMAİ QƏZET

იენი იოლი საზოგადოებრივი გაზეთი

qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur

MƏDƏNİYYƏT İSTİQAMƏTİNDƏ HÜQUQİ ŞƏXSLƏR, HƏMÇİNİN MILLİ KİTAB MƏRKƏZİ YAZIÇILAR EVİ İLƏ BİRLƏŞİR

Gürcüstanın Təhsil, Elm, Mədəniyyət və İdman Nazirliyi tabeliyində olan mədəniyyət istiqamətli hüquqi şəxslərin bir hissəsini

birləşdirir. Nazirlik idarəni təkmilləşdirmək və gücləndirmək üçün bu addımı atdığını bildirir.

Müəssisədə həyata keçirilən dəyişikliklər:

- Gürcü Milli Kitab Mərkəzi və Yazıçılar Evi birləşdirilir və onların bazasında Milli Ədəbiyyat Fondu yaradılır;
- Potinin Kolxuri Mədəniyyət Muzeyi Gürcüstan Milli Muzeyi ilə birləşdirilir.
- Gürcüstanın Teatr, Musiqi,

Kino və Xoreoqrafiya Dövlət Muzeyi ilə Gürcü Xalq Mahnıları və Alətləri Dövlət Muzeyi, həmçinin Gürcüstan Xalq və Dövlət İncəsənət Muzeyi birləşdirilir.

- Mixeil Şenqelia adına Gürcü Tibb Tarixi Muzeyi Tbilisi Dövlət Tibb Universiteti ilə birləşdirilir.
- Gürcüstanın Mədəni İrsinin Mühafizəsi üzrə Milli Agentlik Niko Nikoladzenin Ev Muzeyi və Davit və Giorgi Eristavilərin Ev Muzeyi ilə birləşdirilir.

TBİLİSİDƏ HAMLET İSAXANLI İLƏ GÖRÜŞ KEÇİRİLİB

Tbilisidə Mixeil Saakaşvili adına Prezident Kitabxanasında Xəzər Universitetinin təsisçisi, Direktorlar və Qəyyumlar Şurasının sədri professor Hamlet İsxanlı ilə görüş keçirilib.

Yeni Avropa Universitetləri Alyansının təşkil etdiyi tədbirdə Gürcüstanın bir neçə ali məktəbinin müəllim və tələbələri, azərbaycanlı ziyalılar və ictimai fəallar iştirak ediblər.

Görüşdə H.İsxanlının həyat və yaradıcılığı barədə ətraflı məlumat verilib. Tədbir çərçivəsində H.İsxanlının şeirlərindən ibarət olan və gürcü dilinə tərcümə edilmiş “Ömür poeziyası” adlı kitabı da təqdim olunub.

Kitab 2003-cü ildə Tbilisidə işıq üzü görüb. Nəşri gürcü dilinə İmir

Məmmədli tərcümə edib.

İ.Məmmədli görüşü təşkil edənlərə minnətdarlığını bildirərək iştirakçılar arasında gənclərin çoxluq təşkil etməsini alqışlayıb. O bildirib ki, H.İsxanlı eyni zamanda bir neçə sahədə fəaliyyət göstərdiyinə görə bu, onun poeziyasına da təsir edib. İ.Məmmədli “Ömür poeziyası” kitabından bir neçə şeirdən parçaları oxuyub.

Daha sonra çıxış edən H.İsxanlı tədbirin təşkilinə göstərilən dəstəyə və görüşə qatılanlara təşəkkür edərək ədəbiyyata uşaqlıq illərindən yaranan böyük marağından söz açıb. O, “Ömür poeziyası” kitabının gürcü dilinə yüksək səviyyədə tərcümə olunmasına görə İ.Məmmədliyə minnətdarlığını bildirib.

H.İsxanlı həmçinin Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinə də toxunaraq iki ölkə və xalq arasında olduqca yaxın münasibətlərin olduğunu vurğulayıb.

Görüş gürcü tələbələrini “Ömür poeziyası” kitabından şeirlər oxumaları ilə davam etdirilib. Sonda şair oxucuları üçün kitablarını imzalayıb.

Mənbə: Report

2018-Cİ İLDƏ GÜRCÜSTANDA DISKRİMİNASIYA HALLARININ 8%-İ ETNİK MƏNSUBİYYƏTLƏ BAĞLI OLAB

Ötən il Gürcüstanın Ombudsman Aparatına diskriminasiya ilə bağlı 158 şikayət daxil olub. Bu barədə Gürcüstanın Ombudsman Aparatı məlumat yayıb.

Şikayətlərin 69%-i dövlət sektorunun payına düşüb. Diskriminasiya faktlarının 16%-i cinsi, 13%-i dini mənsubiyyət, 9%-i siyasi baxışlar,

8%-i isə etnik mənsubiyyətlə bağlı olub.

Ombudsman Aparatı ayrı-seçilik halları ilə bağlı 16 tövsiyə və 6 ümumi təklif təqdim edib. Aparatdan qeyd olunub ki, diskriminasiyaya qarşı effektiv mübarizə aparmaq üçün hökumət, ictimai sektor və beynəlxalq tərəfdaşların cəlb olun-

ması və əməkdaşlığın koordinasiya olunması vacibdir.

GÜRCÜSTANDAN 100 MİN İNSAN EMİQRASIYA EDİB

2018-ci ildə Gürcüstandan demək olar ki, 100 min insan emiqrasiya edib. Bu haqda məlumatı Gürcüstanın Milli Statistika Xidməti yayımlayıb.

Məlumat əsasən, 2018-ci ildə emiqrantların sayı 98 935 nəfər təşkil edib və ötən illə müqayisədə 15,8 faiz artıb.

Milli Statistika Xidmətinin məlumatına görə, imiqrantların sayı da 5,9 faiz artıb və 88 152 nəfəri təşkil edib.

Rəsmi məlumata əsasən, həmin dövrdə emiqrantların 86,6 faizi və imiqrantların 84,5 faizi işləmək qabiliyyəti olan vətəndaşlar (15-46 yaş qrupu) olub.

GÜRCÜ DİLİNDƏ

“AZƏRBAYCAN NAĞILLARI” NƏŞR EDİLİB

Gürcü dilində “Azərbaycan nağılları” kitabı nəşr edilib. Kitab “Palitra L Publishing” nəşriyyat evində “Dünya xalq nağılları” seriyası çərçivəsində çap etdirilib.

Nəşriyyat evindən bildirilib ki, Azərbaycan xalq nağılları milli olmaqla yanaşı həm də özünəməxsusluğu ilə seçilir: “Azərbaycan nağılları Azərbaycan xalqının həyatını və yaşayış tərzini əks etdirir. Nağılların özünəməxsusluğu ilk növbədə onların coğrafi, tarixi xüsusiyyətləri, qəhrəmanları, dili və üslubu ilə xarakterizə olunur. Azərbaycan nağıllarının ən əsas hissələrindən biri də sehrli və fantastik elementlərdir. Sehrli nağıllarda xeyir və şəər qüvvələri dominantlıq edir”.

“Azərbaycan nağılları” kitabı mayın 16-dan etibarən kitab mağazalarında satışa çıxarılacaq.

QƏŞƏM NƏCƏFZADƏNİN ŞEİRLƏR KİTABI GÜRCÜ DİLİNDƏ ÇAP EDİLİB

Şair Qəşəm Nəcəfzadənin “Şəhərlərin bir səhəri” şeirlər kitabı gürcü dilində çap olunub.

Şeirləri gürcü dilinə şair və tərcüməçi Nika Jordan və İmir Məmmədli çevirib. Kitab Gürcüstan Yazıçılar Birliyinin (GYB) və GYB-nin Azərbaycan bölməsinin MMC “Şəfəq - Sxivi” Tərcümə Mərkəzinin dəstəyi ilə “İrida” nəşriyyatında çap edilib.

TBİLİSİDƏ ŞAHMAT AKADEMİYASI AÇILACAQ

Tbilisidə altıqat dünya çempionu, “Şahmat kraliçası” Maya Çiburdanidze adına Şahmat Akademiyası açılacaq. Didi Diqomi rayonunda açılacaq akademiya Maya Çiburdanidzenin müəllifi olduğu proqram əsasında şahmat dərsləri keçiriləcək.

Maya Çiburdanidze 1978-1991-ci illərdə şahmat üzrə qadınlar arasında 6 dəfə dünya çempionu adını qazanıb. O, 9 dəfə Şahmat olimpiadalarının qalibi olub.

“Şahmat kraliçası” 1978-ci ildə SSRİ İdman ustası, 1984-cü ildə gressmeyster fəxri adlarını alıb.

Olimpiadalar da qələbələrinin sayına görə o, yalnız beynəlxalq dərəcəli şahmatçı Nona Qapriandşvilidən geri qalır.

Təsisçi:

“Gürcüstan Gənclərinə Yardım və Maarifləndirmə Təşkilatı”

Redaktor:
Azər Musaoğlu
Yayım Direktoru:
Hacı Bəkiroğlu
Qrafik dizayn:
Elsevər Əhmədov

ÜNVAN: Qardabani şəh. Kolxoz küç, 4
TEL: (+995) 555 96 18 68
599 54 12 92
EMAIL: yeni_yol@mail.ru

Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır və onlara rəy verilmir. Müəlliflə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər. Qəzet hələlik ictimai əsaslarla yayımlanır və pulsuz paylanır. Qəzetdə müxtəlif informasiya agentliklərinin xəbərlərindən də istifadə olunur.